herpy

PILEGIFTFRØER

Yellow-bellied Poison Frog

Andinobates fulguritus

Andinobates fulguritus er en af de mindste pilegiftfrøer: kun 14-17 mm, sort med gule eller grønliggule striber og en gul, sortmarmoreret bug. Den lever i løvlaget i fugtig lavlandsskov i det nordvestlige Colombia og det centrale og østlige Panama. Arten holdes næppe, og der findes kun lidt viden om pasningen.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Ranitomeya fulgurita; Dendrobates fulguritus; Minyobates fulguritus* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**14-17 mm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Regnskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-25 °C**
Temperatur, nat	**19-22 °C**
Luftfugtighed	**80-100 %**
Vand	**Ingen vandskål**
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Æg pr. lægning	**1-8**
Larvetid	**60-80 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder**
Yngelpleje	**Vogter æggene og bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Hele slægten Andinobates står på CITES liste II, så handel over EU's grænser kræver CITES-tilladelser, og sælgeren bør kunne dokumentere, at dyrene er lovligt opdrættet. EU-bilaget er ikke aflæst i referencetabellen og er derfor ikke angivet.

Om arten

Andinobates fulguritus blev beskrevet i 1975 af Philip Silverstone som *Dendrobates fulguritus*. Senere blev den ført under *Minyobates* og *Ranitomeya*, indtil slægten *Andinobates* blev oprettet i 2011. Artsnavnet *fulguritus* betyder "ramt af lynet".

Arten er bittelille: hannerne måler 14-15 mm og hunnerne 14-17 mm fra snude til kloak. Ryggen er sort med gyldne, gule eller grønliggule striber langs ryggens kanter og langs siderne; kun de øverste striber er hele. Forrest på ryggen er der en ufuldstændig midterstribe. Bugen er gylden eller gul med sort marmorering eller sorte pletter, og iris er sort. Huden er let kornet på ryggen og mere kornet på bugen.

Som hos andre pilegiftfrøer er farverne en advarsel. Huden indeholder alkaloider, som frøen i naturen optager fra føden, især små myrer og mider. Opdrættede dyr, der lever af foderdyr fra kultur, får ikke giften. Dyr fra naturen bør behandles som giftige, og hænderne vaskes efter kontakt.

A. fulguritus er lokalt almindelig, men den indsamles ikke til dyrehandel og er stort set ukendt i terrarier.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

Udbredelse og levested

Andinobates fulguritus findes i det nordvestlige Colombia, i departementet Chocó og de vestligste dele af Antioquia og Risaralda, og i det centrale og østlige Panama. I Panama kendes den blandt andet fra Chagres Nationalpark og Nusagandi i Guna Yala. Vest for Panamakanalen er arten ikke fundet.

I Colombia lever den 160-900 m over havet. I Panama går den muligvis højere op. Udbredelsen overlapper med *Andinobates minutus*, og de to arter findes flere steder side om side.

> **Oprindelig udbredelse:** Colombia og Panama.

LEVESTED

Levestedet er fugtig tropisk lavlandsskov. Frøen er jordlevende og dagaktiv og lever i løvlaget på skovbunden. Den findes i intakt skov og i ældre sekundærskov, men ikke i ryddet land.

Æggene lægges i løvlaget, og hannen vender jævnligt tilbage til dem. Når de klækker, bærer en af de voksne haletudserne op til små vandsamlinger i bladaksler, oftest i bromelier, hvor de udvikler sig færdigt uden mere pleje.

Truslerne er skovrydning til bosættelser, tømmer og ulovlige afgrøder samt sprøjtegift og gødning fra de ulovlige marker. Udbredelsen omfatter flere beskyttede områder.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Andinobates fulguritus*. Pasningen bygger på levestedet: varm, fugtig lavlandsskov med regn det meste af året og et tykt løvlag. *Andinobates minutus* lever i samme område og har samme krav. Tallene for pasning og avl er lånt fra *Ranitomeya imitator*, en lille og velkendt pilegiftfrø fra regnskov.

Et par kan holdes i et terrarie på 45 × 45 × 45 cm. Bunden bygges af et drænlag af lecakugler, et net eller en fiberdug over og et lag fugtig, drænende jord. Ovenpå lægges lidt mos og et tykt lag løv, som er artens naturlige levested og giver skjul. Levende planter holder fugten og hjælper med at holde terrariet rent, og bromelier giver bladaksler til haletudserne. Springhaler og isopoder i bunden æder rester og skimmel.

Frøerne og deres foderdyr er meget små, så låg og ventilation skal være helt tætte med fint net.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Dagtemperaturen skal være 22-25 °C og natten 19-22 °C. Tallene er lånt fra *Ranitomeya imitator*, som trives bedst ved 21-24 °C og tåler 18-27 °C. Over 29 °C er farligt, så terrariet må ikke stå i sol eller tæt på en varmekilde. Der skal ikke være nogen varmeplads.

I et almindeligt opvarmet rum er ekstra varme sjældent nødvendig. Der er ingen vinterhvile, fordi klimaet i udbredelsesområdet er ensartet året rundt. Et digitalt termometer med maks- og min-visning viser, om temperaturen svinger for meget.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal være 80-100 %. Sprøjt terrariet 1-2 gange om dagen med regnvand eller osmosevand, så løvet holdes fugtigt, eller brug et regnanlæg på timer. Bunden skal være fugtig, men aldrig stå under vand.

Lav luftfugtighed er hurtigt farlig for en så lille frø, især hvis den ikke kan søge ind i fugtigt løv. Sørg samtidig for lidt luftskifte, for stillestående, mættet luft giver skimmel.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

De voksne frøer behøver ingen vandskål; de får vand gennem huden fra sprøjtning og det fugtige løv. Til avl skal der være små vandsamlinger, som hannen kan bære haletudserne til: bromelier med vand i bladakslerne eller små beholdere med 1-3 cm vand.

Brug regnvand, osmosevand eller afkloreret postevand. Padder optager stoffer gennem huden, så sæbe, rengøringsmidler og klor skal holdes væk fra terrariet.

LYS OG UVB

Arten er dagaktiv og lever i skygge på skovbunden. LED-belysning i omkring 12 timer om dagen er nok til planterne. UVB er ikke nødvendigt; et svagt UVB-lys i Ferguson-zone 1 kan bruges, hvis der er rigeligt med skygge.

Lyset må ikke varme terrariet op, og LED giver mindst varme. Planterne skal have lys nok til at gro, så løvlag og mos holder sig sunde.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

I naturen lever pilegiftfrøer af små myrer og mider. *Andinobates fulguritus* er så lille, at foderdyrene skal være de mindste, der findes: springhaler, små vingeløse bananfluer (*Drosophila melanogaster*) og små isopoder.

Fodr dagligt eller hver anden dag med en lille mængde, så det meste er ædt inden for få timer. Pudr foderdyrene med kalk og vitaminer; et tilskud ved hver fodring er det almindelige for pilegiftfrøer. Foderkulturerne skal være i gang, før frøerne kommer, for så små frøer tåler ikke at gå sultne.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er dagaktiv og holder sig i løvlaget og ved skjulestederne. Hannerne kalder fra faste steder og forsvarer deres område, så holdformen er et par. Flere hanner i samme terrarie giver stress og kampe.

Frøerne skal ikke håndteres. Huden er tynd og følsom, og sæbe eller creme på hænderne kan skade dem. Skal de flyttes, så brug en lille beholder med fugtigt mos.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnene ligner hinanden. Hunnerne bliver lidt større end hannerne, op til 17 mm, og en hun med æg er tydeligt rundere. Kun hannen kalder. Alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret; *Ranitomeya imitator* bliver kønsmoden ved 5-8 måneder. Et par fås lettest ved at lade flere unger vokse op sammen.

PARRING

Hannen finder et egnet sted til æggene og fører hunnen derhen. Han afsætter sæden først, og hunnen lægger æggene ovenpå. Parring i fangenskab er ikke dokumenteret, men et par i et stabilt, fugtigt terrarie med rigeligt foder og ro er den bedste ramme. Regn fra et regnanlæg kan sætte gang i kaldet.

ÆG OG HALETUDSER

Æggene lægges i løvlaget. Hannen vender jævnligt tilbage til dem, og når de klækker, bæres haletudserne op i bladaksler, oftest bromelier, hvor de udvikler sig færdigt uden mere pleje.

Antallet af æg er ikke dokumenteret. Tallet i boksen, 1-8 æg, er lånt fra *Ranitomeya imitator* og er sandsynligvis i overkanten for en så lille frø. Tages haletudserne fra, holdes de hver for sig i små beholdere, fordi de ellers kan æde hinanden. De fodres med fint haletudsefoder i små portioner, og vandet skiftes jævnligt.

METAMORFOSE

Klæktiden er ikke dokumenteret; hos *Ranitomeya imitator* klækker æggene efter 1-2 uger. Larvetiden er heller ikke dokumenteret. Boksen angiver 60-80 dage, lånt fra *R. imitator*, og tiden afhænger af temperatur og foder.

Når forbenene kommer frem, holder haletudsen op med at æde. Læg et stykke kork på vandet eller sænk vandstanden, så den lille frø kan kravle op, og flyt den til en beholder med fugtigt mos og løv.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger er kun få millimeter lange og skal have de mindste springhaler og nyklækkede bananfluer hver dag, pudret med kalk og vitaminer. Hold dem i en lille beholder med fugtigt mos, løv og mange skjul, så foderet er let at finde. Opdræt er ikke dokumenteret for arten, så rådene er de samme som for andre små pilegiftfrøer.

Sundhed og typiske fejl

Arten er ikke dokumenteret i fangenskab. Typiske problemer hos små pilegiftfrøer er:

- Overophedning: sløvhed og dødsfald, især over 29 °C.
- Udtørring, fordi små frøer mister vand hurtigt.
- Mangel på kalk og vitaminer ved ensidig kost; brug tilskud.
- Sult, hvis foderdyrene er for store eller kulturerne slår fejl.
- Svampe- og bakterieinfektioner i et vådt terrarie uden luftskifte.
- Parasitter hos vildfangne dyr.

En frø, der sidder stille i dagtimerne, magrer eller får rødlig hud, skal til en dyrlæge med forstand på padder.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.